

EXAMEN DESCARTES. PAU juny 2006 (sèrie 3)

Però vaig advertir immediatament que mentre volia pensar així que tot és fals, era necessari que jo, que ho pensava, fos alguna cosa; i observant que aquesta veritat: «penso, per tant sóc», era tan ferma i segura que les suposicions més extravagants dels escèptics no eren capaces de fer-la trontollar, vaig jutjar que podia rebre-la sense escrúpol com el primer principi de la filosofia que cercava. Vaig examinar després atentament el que jo era, i veient que podia fingir que no tenia cap cos i que no hi havia món ni cap lloc on jo em trobés, però que no podia fingir, per això, que jo no fos, sinó que, al contrari, del fet mateix que pensava que podia dubtar de la veritat de les altres coses se'n seguia molt certament i evidentment que jo era, mentre que amb només deixar de pensar, encara que tota la resta que havia imaginat fos veritat, no tenia ja cap raó per creure que jo era, vaig conèixer per això que jo era una substància tota l'essència i natura de la qual és pensar, i que no necessita de cap lloc per ésser, ni depèn de cap cosa material; de manera que aquest jo, és a dir, l'ànima, per la qual jo sóc el que soc, és enterament distinta del cos i, fins i tot, més fàcil de conèixer que aquest i, encara que el cos no fos, l'ànima no deixaria de ser tot allò que és.

DESCARTES, *Discurs del mètode*, IV.

1. Expliqueu breument —al voltant de 40-80 paraules— les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, de les següents paraules o expressions —al voltant de 5-15 paraules en cada cas. [1 punt]
 - a) «escèptics»
 - b) «substància»
3. Per què diu Descartes que la seva existència és una veritat «tan ferma i segura que les suposicions més extravagants dels escèptics no eren capaces de fer-la trontollar»? (En la vostra resposta, haureu de referir-vos als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]
4. Compareu la concepció cartesiana del jo, o de l'ànima, amb una altra concepció del jo que es pugui trobar en la història del pensament. [2 punts]
5. Creieu que Descartes té raó quan defensa que ell és completament distint del seu cos? Raoneu la resposta. [2 punts]